

803

USTAWA

z dnia 22 maja 2009 r.

o zmianie ustawy o strażach gminnych, ustawy o Policji oraz ustawy — Prawo o ruchu drogowym

Art. 1. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 130, poz. 1190 oraz z 2008 r. Nr 223, poz. 1458) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rada gminy tworzy straż po zasięgnięciu opinii właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji, o czym zawiadamia wojewodę. W przypadku nieotrzymania opinii, rada gminy może utworzyć straż po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii.”;

2) art. 3—5 otrzymują brzmienie:

„Art. 3. 1. Gminy sąsiadujące na obszarze jednego województwa mogą zawrzeć, po zasięgnięciu opinii właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji, porozumienie o utworzeniu wspólnej straży. W przypadku nieotrzymania opinii gminy sąsiadujące na obszarze jednego województwa mogą zawrzeć porozumienie o utworzeniu wspólnej straży po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii.

2. Porozumienie określa w szczególności:

- 1) zasięg terytorialny działania wspólnej straży,
- 2) sposób finansowania wspólnej straży,
- 3) radę gminy, która nada regulamin wspólnej straży i może ją rozwiązać,
- 4) wójta, burmistrza (prezydenta miasta), któremu wspólna straż będzie podlegać.

Art. 4. Rada gminy może rozwiązać straż po zasięgnięciu opinii właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji, o czym zawiadamia wojewodę. W przypadku nieotrzymania opinii, rada gminy może rozwiązać straż po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii.

Art. 5. Koszty związane z funkcjonowaniem straży są pokrywane z budżetu gminy.”;

3) w art. 6 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rada gminy może postanowić o umiejscowieniu straży w strukturze urzędu gminy. W takim przypadku szczegółową strukturę organizacyjną straży określa regulamin straży nadawany przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta).”;

4) w art. 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Strażą kieruje komendant, zatrudniany na podstawie umowy o pracę przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta), po zasięgnięciu opinii właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji. W przypadku nieotrzymania opinii wójt, burmistrz (prezydent miasta) może zatrudnić komendanta po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii.”;

5) w art. 8 uchyla się ust. 1;

6) po art. 8 dodaje się art. 8a w brzmieniu:

„Art. 8a. W straży ustanawia się stanowiska strażnicze:

- 1) aplikanta,
- 2) młodsze strażnika,
- 3) strażnika,
- 4) starszego strażnika,
- 5) młodsze specjalisty,
- 6) specjalisty,
- 7) starszego specjalisty,
- 8) młodsze inspektora,
- 9) inspektora,
- 10) starszego inspektora,
- 11) zastępcy kierownika,
- 12) kierownika,
- 13) zastępcy naczelnika,
- 14) naczelnika,
- 15) zastępcy komendanta,
- 16) komendanta.”;

7) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. 1. Nadzór nad działalnością straży sprawuje wójt, burmistrz (prezydent miasta).

2. Nadzór nad działalnością straży w zakresie:

- 1) wykonywania uprawnień, o których mowa w art. 12,
- 2) użycia broni palnej bojowej oraz środków przymusu bezpośredniego,
- 3) ewidencji, o której mowa w art. 9a ust. 1

— sprawuje wojewoda przy pomocy komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji działającego w jego imieniu.

3. Wojewoda sprawuje nadzór przez:
- 1) okresowe lub doraźne kontrole, obejmujące całokształt lub część spraw poddanych nadzorowi,
  - 2) wydawanie zaleceń pokontrolnych oraz kontrolę prawidłowości i terminowości ich realizacji,
  - 3) podejmowanie innych czynności zmierzających do usunięcia stwierdzonych uchybień i zapobieżenia ich powstawaniu.
4. W związku z wykonywaniem swoich zadań straż współpracuje z Policją. W tym celu wójt, burmistrz (prezydent miasta) może zawierać z właściwym terytorialnie komendantem Policji porozumienie o współpracy straży i Policji.
5. Współpraca Policji i straży polega w szczególności na:
- 1) stałej wymianie informacji o zagrożeniach występujących na określonym terenie w zakresie bezpieczeństwa ludzi i mienia, spokoju i porządku publicznego,
  - 2) zorganizowaniu systemu łączności Policji i straży, uwzględniającego lokalne potrzeby i możliwości oraz zapewniającego utrzymanie stałej łączności między jednostkami Policji i straży,
  - 3) koordynowaniu rozmieszczenia służb policyjnych i straży, z uwzględnieniem zagrożeń występujących na danym terenie,
  - 4) wspólnym prowadzeniu działań porządkowych w celu zapewnienia spokoju i porządku w miejscach zgromadzeń, imprez artystycznych, rozrywkowych i sportowych, a także w innych miejscach publicznych,
  - 5) organizowaniu wspólnych szkoleń oraz ćwiczeń policjantów i strażników gminnych (miejskich),
  - 6) wymianie informacji w zakresie obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych.
6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb sprawowania nadzoru nad działalnością straży przez właściwego terytorialnie wojewodę przy pomocy komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji, kierując się potrzebą zapewnienia zgodnej z prawem realizacji zadań straży.
7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, formy współpracy straży z Policją oraz sposób informowania wojewody o tej współpracy, kierując się potrzebą zapewnienia skuteczności tej współpracy.”;
- 8) w art. 9a ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Straż prowadzi ewidencję:
- 1) etatów,
  - 2) wyposażenia, w tym środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 2—7, broni palnej bojowej, urządzeń samoczynnie ujawniających i rejestrujących naruszenia przepisów ruchu drogowego, środków technicznych służących do obserwowania i rejestrowania obrazu zdarzeń w miejscach publicznych, pojazdów,
  - 3) wyników działań straży.”;

9) art. 9b otrzymuje brzmienie:

„Art. 9b. 1. Komendanci straży przekazują właściwemu terytorialnie komendantowi wojewódzkiemu (Stołecznemu) Policji do dnia 31 stycznia każdego roku informacje o danych zawartych w ewidencji, o której mowa w art. 9a ust. 1. Zbiorcze informacje z obszaru województwa komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji składa do końca lutego każdego roku wojewodzie.

2. Wojewoda, do dnia 15 marca każdego roku, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych otrzymane informacje z obszaru województwa o danych zawartych w ewidencjach, o których mowa w art. 9a ust. 1.”;

10) w art. 10 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zadania, o których mowa w ust. 1, wykonują pracownicy straży, zwani dalej „strażnikami”, po ukończeniu z wynikiem pozytywnym szkolenia podstawowego, o którym mowa w art. 25.”;

11) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Do zadań straży należy w szczególności:

    - 1) ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych,
    - 2) czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego — w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym,
    - 3) współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń,
    - 4) zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę możliwości, świadków zdarzenia,

- 5) ochrona obiektów komunalnych i urzędów użyteczności publicznej,
  - 6) współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych,
  - 7) doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorznięcia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób,
  - 8) informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi,
  - 9) konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb gminy.
2. W związku z realizowanymi zadaniami określonymi w ust. 1 i art. 10, straż przysługuje prawo do obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych w przypadku, gdy czynności te są niezbędne do wykonywania zadań oraz w celu:
- 1) utrwalania dowodów popełnienia przestępstwa lub wykroczenia,
  - 2) przeciwdziałania przypadkom naruszenia spokoju i porządku w miejscach publicznych,
  - 3) ochrony obiektów komunalnych i urzędów użyteczności publicznej.
3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2, uwzględniając potrzebę zapewnienia skuteczności obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych, a także potrzebę respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka.”;
- 12) w art. 12:
- a) w ust. 1:
    - pkt 1 otrzymuje brzmienie:
      - „1) udzielania pouczeń, zwracania uwagi, ostrzegania lub stosowania innych środków oddziaływania wychowawczego,”
- po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
- „3a) dokonywania kontroli osobistej, przeglądania zawartości podręcznych bagaży osoby:
    - a) w przypadku istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary,
    - b) w związku z wykonywaniem czynności określonych w ust. 1 pkt 3,
    - c) w związku z wykonywaniem czynności określonych w art. 11 pkt 7, jeśli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że osoba, wobec której czynności te są podejmowane, posiada przy sobie niebezpieczne przedmioty dla życia lub zdrowia ludzkiego.”
- uchyla się pkt 10,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:
    - „1a. Straż w toku wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 i art. 11 ust. 2, ma obowiązek respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka. Czynności te powinny być wykonywane w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której zostają podjęte.
    - 1b. Z czynności, o których mowa w ust. 1, na wniosek osoby kontrolowanej, sporządza się protokół.”,
  - c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
    - „2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 2—3a, pkt 8 i 9, uwzględniając potrzebę zapewnienia skuteczności podejmowanych przez strażnika czynności, a także potrzebę respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka.”;
- 13) po art. 12 dodaje się art. 12a i 12b w brzmieniu:
- „Art. 12a. 1. Komendant straży w przypadku, gdy istnieje potrzeba wykonania czynności w ramach prowadzonych czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia poza obszarem jego działania, ma prawo wnosić o udzielenie niezbędnej pomocy w tym zakresie od komendanta straży właściwej dla miejsca wykonania czynności.
  2. Komendant straży może wykonać czynności zleczone w ramach pomocy, o której mowa w ust. 1.
  3. W przypadku, gdy na danym terenie nie funkcjonuje straż, komendant straży, o którym mowa w ust. 1, może zwrócić się o przeprowadzenie poszczególnych czynności dowodowych w ramach prowadzonych czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia do organu Policji właściwego dla miejsca wykonania czynności.
- Art. 12b. Dzień 29 sierpnia ustanawia się Dniem Straży Gminnej.”;

14) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Art. 14. 1. Strażnik może stosować środki przymusu bezpośredniego wobec osób uniemożliwiających wykonanie przez niego zadań określonych w ustawie.

2. Środkami przymusu bezpośredniego są:

- 1) siła fizyczna w postaci chwytów obezwładniających oraz podobnych technik obrony,
- 2) kajdanki,
- 3) pałki obronne wielofunkcyjne,
- 4) psy i konie służbowe,
- 5) przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, na które jest wymagane pozwolenie na broń w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2004 r. Nr 52, poz. 525, z późn. zm.¹⁾),
- 6) przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, na które nie jest wymagane pozwolenie na broń w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji,
- 7) ręczne miotacze gazu.”;

15) po art. 14 dodaje się art. 14a—14h w brzmieniu:

„Art. 14a. 1. Siłę fizyczną w postaci chwytów obezwładniających oraz podobnych technik obrony można stosować w celu odparcia czynnej napaści lub zmuszenia do wykonania polecenia albo ujęcia osoby.

2. Używając siły fizycznej, nie zadaje się uderzeń, chyba że działa się w:

- 1) obronie koniecznej,
- 2) celu odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub mienie.

Art. 14b. 1. Kajdanki można stosować wobec osób ujętych oraz podczas wykonywania zadań, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7 w celu:

- 1) udaremnienia uciezki osoby ujętej lub osoby mogącej stwarzać swym zachowaniem zagrożenie dla życia, zdrowia lub mienia,
  - 2) zapobieżenia czynnej napaści lub czynnemu oporowi.
2. Kajdanki zakłada się na ręce trzymane z przodu, a osobom zachowującym się agresywnie na ręce trzymane z tyłu.

3. Kajdanki zakłada się tak, aby nie tamowały obiegu krwi.

4. Nie stosuje się kajdanek wobec osób, które nie ukończyły 17 lat, z wyjątkiem nieletnich w wieku powyżej 15 lat podejrzanych o popełnienie czynu zabronionego wymienionego w art. 10 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.²⁾).

Art. 14c. 1. Pałka obronna wielofunkcyjna może być stosowana w przypadku:

- 1) odpierania czynnej napaści,
- 2) pokonywania czynnego i biernego oporu,
- 3) przeciwdziałania niszczeniu lub kradzieży mienia.

2. Nie zadaje się:

- 1) uderzeń i pchnięć pałką obronną wielofunkcyjną w głowę, szyję, brzuch i nieumięśnione oraz szczególnie wrażliwe części ciała, a także nie stosuje się na te części ciała blokady i nie zakłada się dźwigni,
- 2) uderzeń rękojęścią pałki obronnej wielofunkcyjnej,
- 3) uderzeń i pchnięć pałką obronną wielofunkcyjną wobec osób, którym założono kajdanki, które stawiają bierny opór lub wobec osób, które obezwładniono paralizatorem elektrycznym.

3. Wolno zadawać uderzenia pałką obronną wielofunkcyjną we wszystkie części ciała w celu odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie lub zdrowie.

Art. 14d. 1. Pies służbowy może być użyty w przypadku:

- 1) odpierania czynnej napaści,
- 2) pokonywania czynnego oporu,
- 3) w pościgu za osobą podejrzaną o popełnienie przestępstwa oraz udaremnienia jej uciezki.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 oraz z 2008 r. Nr 195, poz. 1199.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344 oraz z 2009 r. Nr 62, poz. 504 i Nr 63, poz. 533.

2. Psu służbowemu zakłada się kagańiec.
3. Pies służbowy może być wykorzystany bez kagańca tylko wobec osoby posiadającej broń palną lub inny niebezpieczny przedmiot w celu odparcia czynnej napaści.
- Art. 14e. Koń służbowy może być użyty w przypadku:
- 1) odpierania czynnej napaści,
  - 2) pokonywania czynnego oporu,
  - 3) w czasie ujęcia osoby oraz udaremnienia jej ucieczki,
  - 4) przywracania porządku publicznego naruszonego podczas zbiegowiska publicznego lub przez wykroczenie o charakterze chuligańskim.
- Art. 14f. 1. Przedmioty, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 5 i 6, oraz ręczne miotacze gazu można stosować w przypadku:
- 1) odpierania czynnej napaści,
  - 2) bezpośredniego pościgu za osobą podejrzaną o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia,
  - 3) przeciwdziałania niszczeniu lub kradzieży mienia,
  - 4) dokonywania ujęcia osoby,
  - 5) udaremnienia ucieczki osoby ujętej.
2. Przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej używa się zgodnie z instrukcją obsługi opracowaną przez producenta, na umieszczone części ciała, z wyłączeniem klatki piersiowej w okolicy serca i okolic stawów kostnych.
3. Czas użycia przedmiotu przeznaczonego do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej wynosi około sekundy.
4. Ręcznego miotacza gazu używa się zgodnie z instrukcją obsługi opracowaną przez producenta, przy czym wylot dyszy ręcznego miotacza gazu powinien być skierowany poniżej twarzy osoby, w stosunku do której jest używany, oraz powinien znajdować się przynajmniej około 50 cm od tej osoby.
5. Nie używa się ręcznego miotacza gazu w pomieszczeniach zamkniętych.
6. Czas użycia ręcznego miotacza gazu wynosi około sekundy.
- Art. 14g. 1. Strażnik może stosować jedynie środki przymusu bezpośredniego odpowiadające potrzebom wynikającym z istniejącej sytuacji i niezbędne do osiągnięcia podporządkowania się wydanym poleceniom.
2. Środki przymusu bezpośredniego powinny być stosowane w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, w stosunku do której zostały zastosowane.
3. Środki przymusu bezpośredniego mogą być stosowane po uprzednim wezwaniu do zachowania się zgodnego z prawem oraz po bezskutecznym uprzedzeniu o ich użyciu.
4. Strażnik może odstąpić od wzywania do zachowania zgodnego z prawem oraz od uprzedzenia o użyciu środków przymusu bezpośredniego, jeżeli zwłoka groziłaby niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia, a także mienia.
5. Od dalszego stosowania środków przymusu bezpośredniego odstępuje się, gdy osoba, wobec której użyto tych środków, podporządkowała się wydanym poleceniom.
6. Można stosować jednocześnie różne środki przymusu bezpośredniego, jeżeli jest to konieczne do osiągnięcia podporządkowania się wydanym poleceniom.
7. Wobec kobiet o widocznej ciąży, osób, których wygląd wskazuje na wiek do 13 lat, osób w podeszłym wieku oraz o widocznej niepełnosprawności można stosować tylko siłę fizyczną w postaci chwytów obezwładniających.
8. Jeżeli skutek użycia środka przymusu bezpośredniego nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia osoby, strażnik jest obowiązany niezwłocznie udzielić tej osobie pierwszej pomocy, a w razie potrzeby lub na jej prośbę — zapewnić pomoc lekarską.
- Art. 14h. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób dokumentowania faktu użycia środków przymusu bezpośredniego oraz zakres udzielania pierwszej pomocy i zapewnienia pomocy lekarskiej, uwzględniając potrzebę ochrony interesów osób, wobec których środki te zostały użyte. Rozporządzenie powinno określić również sposób przechowywania i rejestrowania tych środków.”;

16) w art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Straż może otrzymać świadectwo broni, na zasadach określonych w przepisach art. 29 oraz art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, na:

- 1) broń palną bojową do wykonywania zadań określonych w art. 11 ust. 1 pkt 5 i 9,
- 2) przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 5.”;

17) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. 1. Dopuszczenie strażnika do wykonywania zadań z bronią palną bojową i przedmiotem przeznaczonym do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, o którym mowa w art. 14 ust. 2 pkt 5, następuje na wniosek komendanta straży, w drodze decyzji administracyjnej, wydanej przez właściwy organ Policji.

2. W zakresie zasad dopuszczenia strażnika do posiadania broni palnej bojowej i przedmiotu przeznaczonego do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, o którym mowa w art. 14 ust. 2 pkt 5, stosuje się odpowiednio przepisy art. 30 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji.”;

18) w art. 24 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za ścigane z oskarżenia publicznego i umyślnie popełnione przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.”;

19) art. 24a otrzymuje brzmienie:

„Art. 24a. 1. Strażnicy oraz osoby ubiegające się o przyjęcie do pracy w charakterze strażnika podlegają obowiązkowym badaniom lekarskim i psychologicznym.

2. Do przeprowadzania badań lekarskich stosuje się odpowiednio art. 229 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.³⁾).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458 i Nr 58, poz. 485.

3. Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia, zakres i tryb przeprowadzania badań psychologicznych osób, o których mowa w ust. 1, oraz podmioty uprawnione do przeprowadzania badań psychologicznych, uwzględniając potrzebę prawidłowego stwierdzenia przez psychologa istnienia lub braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania czynności strażnika.”;

20) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. 1. Strażnika zatrudnia się po raz pierwszy na czas określony nie dłuższy niż 12 miesięcy, w ramach którego odbywa szkolenie podstawowe.

2. Szkolenie podstawowe kończy się egzaminem, który przeprowadza komisja egzaminacyjna powoływana przez właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji. Członkowie komisji powinni posiadać wiedzę, umiejętności i doświadczenie w zakresie wynikającym z programu szkolenia podstawowego.

3. Po ukończeniu z wynikiem pozytywnym szkolenia podstawowego, strażnika można zatrudnić na czas określony nie dłuższy niż 3 lata albo na czas nieokreślony.

4. W uzasadnionych przypadkach można odstąpić od zatrudnienia strażnika na czas określony, jeżeli posiada on odpowiednie przygotowanie do pracy w straży.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, minimalny zakres programu szkolenia podstawowego strażników gminnych, warunki i zakres udziału Policji w szkoleniu podstawowym, sposób powoływania, skład i tryb działania komisji egzaminacyjnych, obowiązki przewodniczącego komisji, formę egzaminu oraz organ właściwy do wydania świadectwa złożenia egzaminu i wzór świadectwa. Rozporządzenie powinno uwzględniać potrzebę zapewnienia odpowiedniego poziomu wyszkolenia strażników i jednolitości minimum programowego, formy szkolenia, zakres wiedzy teoretycznej i praktyki niezbędnej do wykonywania obowiązków strażnika oraz poprawność przebiegu i rzetelność oceny egzaminowanych.”;

21) po art. 26 dodaje się art. 26a w brzmieniu:

„Art. 26a. 1. Strażnika zawieszają w pełnieniu obowiązków pracowniczych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o ścigane z oskarżenia publicznego i popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe — na czas nie dłuższy niż 3 miesiące.

2. Strażnika można zawiesić w pełnieniu obowiązków pracowniczych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o ścigane z oskarżenia publicznego i popełnione nieumyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, jeżeli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro pracy — na czas nie dłuższy niż 3 miesiące.
3. W uzasadnionych przypadkach okres zawieszenia w pełnieniu obowiązków pracowniczych można przedłużyć na dalszy okres, nie dłużej jednak niż do czasu ukończenia postępowania karnego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.
4. Strażnikowi zawieszonemu w pełnieniu obowiązków pracowniczych, od najbliższego terminu wypłaty wynagrodzenia za pracę przysługuje wynagrodzenie w wysokości 50 % jego wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków do wynagrodzenia określonych w umowie o pracę w stałej wysokości.
5. Po upływie okresu, na jaki strażnik został zawieszony w pełnieniu obowiązków pracowniczych, strażnikowi wypłaca się należne wynagrodzenie za okres zawieszenia oraz obligatoryjne podwyżki wynagrodzenia w tym okresie, w przypadku umorzenia postępowania karnego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe lub uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu.
6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się w przypadku warunkowego umorzenia postępowania karnego.”;

22) w art. 29 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przeniesienie na wyższe stanowisko,”;

23) po art. 29 dodaje się art. 29a w brzmieniu:

„Art. 29a. 1. Obowiązki pracownicze strażnika powinny być ustalone w sposób pozwalający na ich wykonanie w ramach przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w 4-miesięcznym okresie rozliczeniowym.

2. Tygodniowy czas pracy strażnika, łącznie z pracą w godzinach nadliczbowych, nie może przekraczać przeciętnie 48 godzin w 4-miesięcznym okresie rozliczeniowym.

3. Strażnikowi przysługuje w każdym tygodniu nieprzerwany odpoczynek w wymiarze nie krótszym niż 35 godzin oraz nieprzerwany odpoczynek dobowy w wymiarze nie krótszym niż 11 godzin.

4. Przepisy ust. 1—3 nie dotyczą sytuacji, które wymagają podjęcia środków do ochrony życia lub zdrowia obywateli, a także bezpieczeństwa zbiorowości, w szczególności w związku z powszechnym zagrożeniem bezpieczeństwa publicznego, katastrofą, klęską żywiołową lub przestępstwem o charakterze terrorystycznym.

5. W zamian za czas przepracowany w godzinach nadliczbowych strażnikowi przysługuje w tym samym wymiarze, w okresie rozliczeniowym, czas wolny od pracy albo może mu zostać przyznany dodatek do wynagrodzenia.

6. W przypadku naruszenia prawa do odpoczynku, o którym mowa w ust. 3, w sytuacjach wskazanych w ust. 4 strażnikowi przysługuje, w okresie rozliczeniowym, równoważny okres odpoczynku.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn. zm.⁴⁾) w art. 1 w ust. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w zakresie określonym w odrębnych przepisach;”.

Art. 3. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.⁵⁾) w art. 53 w ust. 1 po pkt 10b dodaje się pkt 10c w brzmieniu:

„10c) straży gminnych (miejskich);”.

Art. 4. Dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane na podstawie art. 9 ust. 2, art. 12 ust. 2, art. 14 ust. 5, art. 24a ust. 2 i art. 25 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9 ust. 6, art. 9 ust. 7, art. 11 ust. 3, art. 12 ust. 2, art. 14h, art. 24a ust. 3 i art. 25 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Kaczyński*

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 57, poz. 390, Nr 120, poz. 818, Nr 140, poz. 981 i Nr 165, poz. 1170, z 2008 r. Nr 86, poz. 521, Nr 171, poz. 1065 i Nr 237, poz. 1651 oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 62, poz. 504 i Nr 85, poz. 716.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 i 1497, z 2006 r. Nr 17, poz. 141, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410 i Nr 235, poz. 1701, z 2007 r. Nr 52, poz. 343, Nr 57, poz. 381, Nr 99, poz. 661, Nr 123, poz. 845 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 37, poz. 214, Nr 100, poz. 649, Nr 163, poz. 1015, Nr 209, poz. 1320, Nr 220, poz. 1411 i 1426, Nr 223, poz. 1461 i 1462 i Nr 234, poz. 1573 i 1574 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 663, Nr 91, poz. 739, Nr 92, poz. 753 i Nr 97, poz. 802.